

Załącznik do Uchwały nr 191/3194/2021
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 4 marca 2021r.

Sprawozdanie z realizacji planu pracy Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi na 2020 rok

Lp.	Planowane działania	Wykonanie	czas realizacji (miesiące)	
I.	Ochrona przyrody i krajobrazu			
	1.	Prace monitoringowe dotyczące:		
	a)	populacji bociana białego na obszarze Parku i otuliny,	Przeprowadzono monitoring bociana białego. Łącznie zinwentaryzowano 104 stanowiska. Sukces lęgowy stwierdzono w 49 gniazdach (120 młodych bocianów). W 19 gniazdach bociany nie miały młodych, 25 gniazd nie było zajętych, a na 11 stanowiskach stwierdzono brak gniazd.	VII
	b)	populacji nietoperzy zimujących na obszarze Parku,	Przeprowadzono kontrolę 101 piwnic i forty w Piątnicy. Stwierdzono łącznie 661 osobników nietoperzy, z czego: nocka Natterera 244 szt., nocka rudego 274 szt., gacka brunatnego 130 szt., nocka łydkowłosego 4 szt., mroczka późnego 1 szt. oraz 8 szt. nie oznaczono.	I - II
	c)	identyfikacji stanowisk nor lisa, jenota i borsuka,	Zinwentaryzowano 21 aktywnych stanowisk w strefie zalewowej. Wszystkie odnalezione nory znajdują się na wzniesieniach mineralnych. Ponad połowa z nich zlokalizowana jest na łąkach, pozostałe w lasach i zagajnikach.	XI

d)	siedlisk kukułki krwistej i szerokolistnej,	Przeprowadzono kontrolę stanowiska kukułki krwistej i szerokolistnej na zalewowej łące w granicach wsi Drozdowo. Stwierdzono 150 osobników kukułki krwistej i 40 osobników kukułki szerokolistnej.	VIII
e)	kolonii czapli siwej w Piątnicy Włociańskiej,	Przeprowadzona obserwacja stanowiska czapli siwej na terenie Parku i jego otuliny wykazała przeniesienie dotychczasowej lokalizacji w Piątnicy Włociańskiej 300 m dalej do sosnowego lasu, w którym stwierdzono obecność 20 gniazd. Odnaleziono drugi czapliniec w pobliżu miejscowości Bronowo, gdzie stwierdzono 31 zajętych gniazd.	III-V
f)	gniazd ptaków drapieżnych: bielika, orlika krzykliwego, jastrzębia, myszołowa, wrony siwej, kruka,	W pierwszym etapie lustracji terenu ŁPKDN (doliny zalewowej) stwierdzono 15 szt. gniazd ptaków drapieżnych. Gniazd wyszukiwano w trakcie liczenia nor ssaków.	XI
g)	populacji jeża europejskiego w parkach miasta Łomży,	Przeprowadzono obserwację jeża europejskiego na terenie miasta Łomża w Parku Jana Pawła II, Parku Ludowym, Parku im. Jakuba Wagi oraz Placu Kościuszki. Łącznie stwierdzono 7 osobników jeży.	III-VIII
h)	stanowisk i liczebności kolonii jaskółki brzegówki.	Na obserwowanym odcinku Narwi od Bronowa do Krzewa naliczono 300 nor jaskółki brzegówki.	VIII
2.	Czynna ochrona płazów - rozstawianie płotków, przenoszenie, identyfikacja gatunków i ich liczebności na drodze powiatowej na odcinku Rybno-Pniewo.	Nie przeprowadzono monitoringu ze względu na brak migracji płazów z powodu utrzymującej się suszy. Płazy zimowały na dnie silnie wypłyconych zbiorników wodnych na terenie doliny.	

3.	Prowadzenie Ośrodka Rehabilitacji Ptaków przy siedzibie Parku - przyjmowanie ptaków po kolizjach, z wadami anatomicznymi, młodych podlotów i innych potrzebujących pomocy z rodziny: perkozów, czaplowych, bocianów, jastrzębiowatych, rybołów, sokołowatych, żurawi, chruścieli, siewkowatych, mew, bekasowatych, rybitw, kukułkowatych, puszczykowatych, dzięciołów, wróblowych, płomykówkowatych, gołębiowatych i jerzykowatych, zapewnienie opieki weterynaryjnej, warunków bytowych oraz pokarmu dostosowanych do potrzeb danego gatunku, przekazywanie do ośrodków stałego pobytu a także tymczasowe przetrzymywanie młodych ssaków typu łoszaki, koźleta sarny, cielęta jelenia, jeże do czasu przekazania do Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt przy Biebrzańskim Parku Narodowym.	Do Ośrodka Rehabilitacji Zwierząt trafiło łącznie 91 ptaków należących do 21 gatunków. Największą liczbę stanowił bocian biały (41 osobników), gołąb miejski (10 osobników) i myszołów zwyczajny (6 osobników). Do Ośrodka trafiły również rzadkie i mniej pospolite ptaki jak bąk, bielik, jastrząb, pustułka czy czapla siwa. Około 56% ptaków po rehabilitacji wróciło do środowiska przyrodniczego. 5 ptaków (bocianów białych) zostało przewiezionych do ORZ w Poczopku, a 3 (gawron, myszołów i pustułka) pozostały na rehabilitacji na koniec roku w Drozdowie. Ze względu na zły stan wynikający z obszernych obrażeń, 40 ptaków padło lub zostało poddanych eutanazji.	I – XII
4.	Kontynuacja akcji ochrony naturalnych siedlisk poprzez usuwanie gatunków inwazyjnych (przymiotno kanadyjskie), samosiewów sosnowych i świerkowych na terenie użytku ekologicznego Piaskowa Górka.	Przeprowadzono akcję usuwania przymiotna kanadyjskiego z użytku ekologicznego Piaskowa Górka w Krzewie. Przy okazji usunięto samosiejki sosny zwyczajnej oraz kilka osobników sumaka octowca – obcego gatunku inwazyjnego.	VIII
5.	Akcja ochrony starodrzewu nad Narwią.	Większość drzew rosnąca bezpośrednio przy korycie rzeki Narew stanowi własność Skarbu Państwa i została zabezpieczona w poprzednich latach. W roku 2020 zaszła konieczność zabezpieczenia 1 drzewa.	IV-VI
6.	Prowadzenie postępowań administracyjnych związanych z wydawaniem decyzji na usuwanie drzew lub krzewów oraz nakładania administracyjnych kar pieniężnych za zniszczenie terenów zieleni, drzew lub krzewów w przypadku nieruchomości będących własnością Gminy Miejskiej Łomża, leżących na terenie Łomży - miasta na prawach powiatu.	Wydano 8 decyzji do postępowań prowadzonych w 2019 roku. Prowadzono 39 spraw związanych z wycinką drzew i krzewów na terenie miasta Łomża, w tym wydano: 25 decyzji zezwalających na wycinkę, 3 decyzje częściowo zezwalające na wycinkę, 2 decyzje odmowne oraz 2 decyzje karne.	I-XII
7.	Realizacja projektu LIFE15 NAT/PL/000728 pt. "Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski".	Kontynuowano prace związane z projektem LIFE15 NAT/PL/000728 pt. "Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski": prowadzono monitoring bociana białego,	I-XII

			kontynuowano transmisję online z gniazda bociana białego, przygotowano i wysłano końcowy raport do Komisji Europejskiej.	
II.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń parku			
1.	Patrolowanie terenu Parku i otuliny w celu identyfikacji i oceny potencjalnych zagrożeń, w tym pod kątem przestrzegania zapisów planu ochrony Parku oraz innych przepisów z zakresu ochrony środowiska (m.in. gospodarki odpadami, utrzymania porządku, pozyskiwania kopalin, nawożenia gnojowicą, odprowadzania ścieków bytowych) w opraciu o uchwałę nr XXIII/200/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.	Na bieżąco prowadzono lustracje terenu pod kątem przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku określonych uchwałą nr XXIII/200/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi oraz zapisów planu ochrony Parku. Przeprowadzono 52 lustracje terenu zwracając uwagę na miejsca nielegalnego składowania odpadów, trwałe zmiany ukształtowania terenu, zmiany stosunków wodnych, składowania kiszzonek i nawozów oraz utrzymanie czystości w otoczeniu wieży widokowej.	I – XII	
2.	Współpraca i współdziałanie z organami administracji państwowej (m.in. RDOŚ, WIOŚ, Policją, Inspektoratem Nadzoru Budowlanego, gminami Piątnica, Wizna, Łomża, Urzędem Miasta Łomża) w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących na terenie Parku.	Na bieżąco prowadzona jest współpraca z organami administracji państwowej: – Złożono 13 zawiadomień na policję o możliwości popełnienia czynu zabronionego w związku z nieprzestrzeganiem zakazów obowiązujących na terenie Parku, – Złożono 2 zawiadomienia do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w sprawie prowadzenia prac budowlanych bez wymaganych zezwoleń, – Złożono 1 wniosek do RDOŚ w Białymstoku o wstrzymanie działań niezgodnych z PZO, – Złożono 1 zawiadomienie do RZGW w Białymstoku w związku z realizacją prac w strefie szczególnego zagrożenia powodzią,	I-XII	

			<ul style="list-style-type: none"> – Złożono 9 wniosków do Wójta Gminy Łomża w sprawie nielegalnie składowanych odpadów oraz wycinki drzew, – Złożono 12 wniosków do Wójta Gminy Piątница w sprawie nielegalnie składowanych odpadów, wycinki drzew oraz nielegalnego odprowadzania ścieków do cieków, – Złożono 1 wniosek do Wójta Gminy Zambrów w sprawie nielegalnie składowanych odpadów, – Złożono 1 wniosek do WIOŚ w Łomży w sprawie nielegalnie składowanych odpadów. 	
3.	Opiniowanie strategii i planów zagospodarowania przestrzennego gmin związanych terytorialnie i funkcjonalnie z ŁPKDN.	W okresie sprawozdawczym nie brano udziału w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.		
4.	Informowanie o przepisach ochrony środowiska i przyrody.	Zainteresowane osoby informowane były na bieżąco o przepisach dot. ochrony środowiska i przyrody. Wysłano pisma do rolników z informacją o zakazach zawartych w tzw. programie azotanowym.	I-XII	
5.	Patrolowanie brzegów rzeki Narew pod kątem bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych.	Przeprowadzono lustrację brzegów Narwi pod kątem bezpieczeństwa osób korzystających z akwenów wodnych. Rozdawano ulotki informujące o zakazach i zagrożeniach wynikających z przebywania nad wodą.	VI-VIII	
6.	Patrolowanie brzegów rzeki Narew, oznakowanie i zabezpieczenie miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych.	Przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego rozstawiono znaki informujące o potencjalnych zagrożeniach wynikających z korzystania z wody. Znaki zostały rozebrane po sezonie letnim i przewiezione do siedziby Parku.	VI- VIII	

	7.	Organizacja akcji "Uwaga migracja zwierząt" we współpracy z ZDP w Łomży, GDDKiA i lokalnymi mediami - ewidencja map zagrożeń, znaków ostrzegawczych itp.	Przeprowadzono konsultacje u Komendanta Policji w Łomży w celu pozyskania informacji o kolizjach w rejonie, ustalono procedurę pozyskania środków na znaki ostrzegawcze w WORD w Łomży, przeprowadzono konsultacje w Zarządzie Dróg Powiatowych, Gminie Łomża i Gminie Piątница. Prace nad akcją "Uwaga, migracja zwierząt" będą kontynuowane w 2021r.	I – XII
III.	Ochrona wartości historycznych i kulturowych			
	1.	Propagowanie wartości historyczno-kulturowych związanych z terenem ŁPKDN.	Ze względu na sytuację pandemiczną walory historyczno – kulturowe Parku promowano podczas bieżącej działalności edukacyjnej oraz wśród turystów odwiedzających siedzibę ŁPKDN.	I – XII
	2.	Prowadzenie ewidencji, gromadzenie informacji oraz uaktualnienie dokumentacji zdjęciowej na temat obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym.	Na bieżąco prowadzono ewidencję obiektów cennych pod względem kulturowym i historycznym oraz gromadzono dokumentację fotograficzną.	I – XII
	3.	Współpraca z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz innymi jednostkami upowszechniającymi wartości historyczno-kulturowe obszaru Parku w zakresie ochrony obiektów istotnych dla kultury i tradycji regionu.	Ze względu na sytuację pandemiczną w okresie sprawozdawczym nie współpracowano z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.	
	4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi dotycząca historii i kultury rejonu ŁPKDN.	Ze względu na sytuację pandemiczną w okresie sprawozdawczym nie współpracowano z organizacjami pozarządowymi.	
	5.	Uczestnictwo w wydarzeniach związanych z ochroną wartości kulturowych, krajobrazowych i historycznych.	Ze względu na sytuację pandemiczną nie uczestniczono w wydarzeniach związanych z ochroną wartości kulturowych, krajobrazowych i historycznych.	
	6.	Opracowanie publikacji wspomnień Marii Pieńkowskiej - właścicielki majątku ziemskiego w Krzewie.	Opracowano elektroniczną wersję wspomnień Marii Pieńkowskiej – właścicielki majątku ziemskiego	I-XII

			w Krzewie. Pozyskano niepublikowane wcześniej zdjęcia rodzinne państwa Pieńkowskich.	
	7.	"ŁPKDN - wierszowany przewodnik po magicznym miejscu, z zachwytu nad nim pisany" - zorganizowanie spotkania autorskiego z Urszulą Krajewską – Szeligowską, przygotowanie publikacji do wydania.	Wierszowany przewodnik został umieszczony na stronie internetowej Parku w zakładce „Turystyka” wraz z szeregiem zdjęć pasujących tematycznie do treści. Spotkanie autorskie nie odbyło się ze względu na stan epidemiczny.	I-XII
	8.	"Dzień Kwiatów" - organizacja wystawy i promocja lokalnego ogrodnictwa ozdobnego.	Został przygotowany plan imprezy plenerowej. Przeprowadzono wstępne rozmowy z lokalnymi hodowcami kwiatów celem promocji lokalnych produktów. Impreza nie doszła do skutku z powodu obostrzeń epidemiologicznych.	IV-V
IV.	Działalność edukacyjna			
	1.	Organizacja XIX edycji ogólnopolskiego konkursu wiedzy przyrodniczej „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski” – koordynacja etapu wojewódzkiego i wyjazdu na etap ogólnopolski.	Przeprowadzono szereg prac związanych z koordynacją konkursu m.in.: stworzono zestawy pytań konkursowych, wysłano zaproszenia do udziału w konkursie, przygotowano dyplomy, jednak ze względu na sytuację pandemiczną etap wojewódzki konkursu się nie odbył.	III-V
	2.	Edukacja dzieci i młodzieży:		
	a)	organizowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych skierowanych do różnych grup wiekowych,	Ze względu na sytuację pandemiczną zajęcia się nie odbywały. Edukacja ekologiczna i kształtowanie postaw proekologicznych realizowane były poprzez publikowanie postów na stronie Parku oraz w mediach społecznościowych, gdzie zamieszczono ponad 50 wpisów dotyczących ochrony przyrody, monitoringu przyrodniczego, konkursów. Udzielano wywiadów w prasie, radiu i telewizji, m.in. portal 4lomza.pl, mylomza.pl, TV Białystok, Radio Białystok. Na kanale YouTube został udostępniony film „Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi - Cztery Pory Roku”.	I-XII

	b)	opracowanie i rozpropagowanie oferty edukacyjnej w szkołach podstawowych i średnich oraz innych placówkach oświatowych,	Przygotowano i rozesłano ofertę edukacyjną na 2020 r. skierowaną do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie Parku, otuliny i najbliższych miejscowości.	VIII – IX
	c)	wiosenne obserwacje ptaków w dolinie - cykl spotkań edukacyjnych w trzech punktach widokowych,	Ze względu na sytuację pandemiczną zajęcia się nie odbywały.	
	d)	wieczorne "Spotkanie ze Słonką" - liczenie populacji słonki na terenie ŁPKDN.	Ze względu na sytuację pandemiczną zajęcia się nie odbywały.	
	3.	Organizacja i udział w akcjach i imprezach związanych z kalendarzem ekologicznym:		
	a)	Dzień Ochrony Środowiska,	Planowana impreza nie odbyła się ze względu na stan epidemiczny i ograniczenia w gromadzeniu się.	
	b)	Dzień Bioróżnorodności w ramach obchodów Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin,	Planowana impreza nie odbyła się ze względu na stan epidemiczny i ograniczenia w gromadzeniu się.	
	c)	Dzień Krajobrazu.	W ramach obchodów Dnia Krajobrazu został ogłoszony na Facebooku konkurs fotograficzny, którego główną inspiracją było drzewo w krajobrazie.	X
V.	Działalność w zakresie turystyki, rekreacji i promocji			
	1.	Premiera filmu o ŁPKDN w ramach projektu "Popularyzacja wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych ŁPKDN z okazji jego XXV-lecia.	ŁPKDN wraz ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi przyczynili się do powstania film pt. „Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Cztery pory roku”, Premiera jego odbyła się 7 lutego 2020 roku w Centrum Katolickim w Łomży, przy ul. Sadowej 12, w której uczestniczyło ponad 350 gości z różnych środowisk. Autorem zdjęć i scenariusza jest przyrodnik, filmowiec i fotograf Zdzisław Folga. Komentarz napisał Waldemar Krasowski, a lektorem jest znana dziennikarka pochodząca z Łomży, Dorota Sokołowska.	I-II

		<p>1. Film zdobył pierwszą nagrodę ex aequo w kategorii "Natura i Dzika Przyroda" w krajowym konkursie 15 edycji Międzynarodowego Festiwalu Filmów Przyrodniczych i Korporacyjnych Film AT.</p> <p>2. Film pt. „Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Cztery Pory Roku” otrzymał NAGRODĘ SPECJALNĄ JURY XVIII Międzynarodowego Festiwalu Filmów Przyrodniczych im. Włodzimierza Puchalskiego.</p> <p>3. Przygotowano i opublikowano wersję ww. filmu z angielskimi napisami.</p>	
2.	Otwarcie obiektów powstałych w ramach projektu LIFE15 NAT/PL/000728 pt. "Ochrona bociana białego w dolinach rzecznych wschodniej Polski":		
a)	wieży widokowej w Rakowie,	Oficjalne otwarcie połączone z poświęceniem wieży odbyło się 31 stycznia 2020 roku. Wieża posadowiona jest w miejscowości Rakowo Czachy tuż przy działającym promie. Pod wieżą znajduje się miejsce odpoczynku dla turystów ze stołem i ławami.	I
b)	Ośrodka Rehabilitacji Ptaków po rozbudowie.	Oficjalne otwarcie przebudowanego ośrodka odbyło się 31 stycznia 2020 r. Rozbudowano ośrodek rehabilitacji ptaków o część ambulatoryjną oraz stworzono na posesji Parku duży, ogrodzony wybieg dla bocianów, zawierający 2 woliery: jedna dla ptaków małych tj. kruki, gawrony czy gołębie, a druga dla ptaków drapieżnych. Ponadto znajdują się tam również klatki do przetrzymywania chorych zwierząt oraz dwie platformy imitujące gniazda bocianie. Ośrodek wyposażono w meble i profesjonalny sprzęt weterynaryjny niezbędny do pracy z ptakami, zakupiono sprzęt do odłowy bocianów: specjalistyczne rękawice, siatki i klatki do przewozu oraz inkubatory	I

			niezbędne do odchowu młodych piskląt. Podniesiono standardy opieki jak i pracy przy ptakach.	
3.	Współpraca z kwaterodawcami oraz organizacjami i instytucjami świadczącymi usługi turystyczne na terenie Parku i otuliny w zakresie gromadzenia i aktualizowania danych dotyczących turystyki pobytowej oraz ich rozpropagowania na stronie internetowej i w wydawanych informatorach.		Skontaktowano się z kwaterodawcami mieszkającymi na terenie parku, aby uaktualnić dane teleadresowe i adresy stron internetowych. W wielu kwaterach zmieniono nr. telefonu, właścicieli, bądź adresy stron. Wszystkie te dane wprowadzono na stronę internetową Łomżyńskiego Parku w zakładce “turystyka”.	I – XII
4.	Obsługa Punktu Informacji Turystycznej w Drozdowie.		Przez cały rok prowadzona była obsługa PIT. W bieżącym roku odwiedziło nas łącznie 191 turystów z Polski, którym udzielono informacji dotyczących najbardziej atrakcyjnych miejsc na terenie ŁPKDN. Zakupiono dodatkowy mebel do PIT oraz oznaczenie na biurko pracownika.	I-XII
5.	Pozyskiwanie materiałów informacyjno-turystycznych z terenu województwa podlaskiego.		Nawiązano współpracę z CILP, parkami narodowymi w Polsce oraz parkami krajobrazowymi województwa warmińsko-mazurskiego i od nich pozyskano liczne materiały informacyjne i edukacyjne: Magurski PN, Pieniński PN, Wigierski PN, Roztoczański PN, Wielkopolski PN, Kampinoski PN, Słowiński PN, Ojcowski PN, Poleski PN, Świętokrzyski PN, PK Puszczy Romnickiej, PK Wysoczyzny Elbląskiej. Materiały znacznie wzbogaciły i poszerzyły ofertę edukacyjną Parku i informacyjną Punktu Informacji Turystycznej.	I – XII
6.	Współuczestnictwo i udział w imprezach promujących region.		Ze względu na istniejącą pandemię i liczne obostrzenia żadne imprezy plenerowe nie odbyły się.	
7.	Obsługa grup wycieczkowych i turystów indywidualnych – oprowadzanie po salach ekspozycyjnych w siedzibie parku oraz ścieżkach edukacyjno-przyrodniczych.		Turyści odwiedzający Park byli na bieżąco oprowadzani po salach wystawowych, ośrodku rehabilitacji zwierząt i ścieżce bocian. Przekazano im materiały posiadane w punkcie informacji turystycznej	I – XII

			oraz udzielano niezbędnych informacji. Dla 2 grup wycieczkowych seniorów udostępniono salę edukacyjną wraz z ekspozycjami i wiatą na ognisko.	
8.	Kontrola oznakowania ścieżek i szlaków turystycznych przebiegających na terenie parku.		Przeprowadzono kontrolę wszystkich tablic edukacyjnych na terenie Parku. Stwierdzono uszkodzenie 1 tablicy nr 5 na ścieżce Koty - Bronowo oraz tablicy nr 1 na ścieżce Pniewo Utrata – Pniewo Dziedziniec. Powyższe tablice są do naprawy w roku 2021. Ponadto stwierdzono uszkodzenie tablicy „Zwierzęta Leśne” w rezerwacie Kalinowo oraz tablicy ”Leśne przedszkole”. Skierowano pismo do Leśniczego Drozdowa z prośbą o usunięcie zdewastowanej tablicy i naprawieniu tablicy dotyczącej zwierząt. Ponadto usunięto tablicę kierunkową prowadzącą na ścieżkę nr 2 ze względu na zlikwidowanie zgodnie z Zarządzeniem RDOŚ ścieżki nr 2 dla ruchu pieszego.	I - XII
9.	Udostępnianie osobom zainteresowanym posiadanego zbioru bibliotecznego oraz prac naukowych związanych z ochroną przyrody.		Ze zbioru bibliotecznego chętnie korzystali wolontariusze pracujący w parku oraz seniorzy. Nasza publikacje i materiały informacyjno – edukacyjne zostały wysłane, w ramach promocji, do Poleskiego Parku Narodowego.	I – XII
10.	Sprzedaż i przekazywanie materiałów promujących Park.		Sprzedano 50 szt. map o parku. Reszta informatorów i broszurek została przekazywana bezpłatnie.	I – XII
11.	Aktualizowanie i zarządzanie treścią oficjalnej strony parku www.lpkdn.wrotapodlasia.pl oraz profilem na Facebooku.		Stworzono nową zakładkę na stronie www.lpkdn.wrotapodlasia.pl dotyczącą turystyki, w której umieszczono informacje dotyczące: historii i zabytków, ścieżek przyrodniczych, szlaków turystycznych, góry Królowej Bony, Muzeum Przyrody, zasad obowiązujących w lasach, carskich fortów, wzgórza św. Wawrzyńca, znaków na szlakach,	I – XII

			agroturystyki oraz informatora turystycznego (punkty pocztowe, opieka medyczna, parki spacerowe, salony zabaw, pływalnie, kąpieliska, organizatorzy turystyki, kultura, sztuka, rozrywka, gastronomia, restauracje, bary, cykliczne wydarzenia kulturalne). Na bieżąco wstawiano aktualności Parku oraz artykuły o różnej tematyce na Facebooka.	
	12.	Bieżące uzupełnianie zasobów bibliotecznych.	W bieżącym roku uzupełniono zasoby biblioteczne o następujące pozycje: 6 pakietów edukacyjnych, np. Spotkaj łosia i żółwia, Poleski Park Narodowy, Płazy, Pakiet edukacyjny Ptaki Polesia, Brzeg Twojej rzeki, Z lasem przez cały rok – lato, jesień, zima, wiosna oraz 16 pozycji książkowych, np. Zasady zachowania się w lesie, Zwalczanie inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia, Welski Park Krajobrazowy.	I – XII
VI.	Współpraca z innymi podmiotami w zakresie ochrony Parku			
	1.	Udział w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian wprowadzanych w tych planach.	W okresie sprawozdawczym nie brano udziału w postępowaniu administracyjnym na etapie tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nie prowadzone były procedury dotyczące zmiany planów zagospodarowania przestrzennego.	
	2.	Uzgadnianie lokalizacji oraz opiniowanie projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, projektów architektonicznych obiektów budowlanych oraz innych inwestycji pod względem zgodności z treścią aktów prawnych oraz z planem ochrony Parku.	Zaopiniowano 53 projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz projekty budowlanych – 50 pozytywnie i 3 negatywnie.	I – XII
	3.	Współpraca z instytucjami i organizacjami: PTOPI, Starostwem Powiatowym w Łomży, Urzędami Gminy, Nadleśnictwem Łomża, Muzeum Przyrody w Drozdowie, Urzędem Marszałkowskim w zakresie ochrony przyrody i promocji Parku.	<u>Nadleśnictwo Łomża:</u> - pozyskano materiały informacyjno-edukacyjne do CIT,	I – XII

		<ul style="list-style-type: none"> - prowadzono korespondencję dotyczącą usunięcia znaków prowadzących na 2 ścieżkę przyrodnicza w rezerwacie Kalinowo, - przekazywano informacje dotyczące monitoringu nor ssaków drapieżnych na terenie ŁPKDN. <p><u>Muzeum Przyrody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uzgodniono teksty i zdjęcia wszystkich wystaw i parku wokół muzeum w ramach promocji i reklamy Drozdowa, umieszczono to na stronie internetowej ŁPK w zakładce turystyka, - prowadzono regularną sprzedaż map parkowych 1:40 000 i folderów promujących Dolinę Narwi. <p><u>Urząd Marszałkowski:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskano fundusze na promocję filmu pt. „Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Cztery Pory Roku” na Międzynarodowy Festiwal Filmów Przyrodniczych i Korporacyjnych Film AT, - pozyskano mapy glebowe w formacie wektorowym. <p><u>Główny Urząd Geodezji i Kartografii:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozyskano dostępne ortofotomapy z okresu 2004-2019, - pozyskano numeryczny model terenu i pokrycia terenu z 2011 r., - pozyskano Bazę Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k. 	
4.	Współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi w celu realizacji zadań statutowych Parku.	Pozyskano środki z UWMP w Białymstoku na realizację projektu „Drzewa – wartość i zarządzanie” w ramach którego wydano publikację oraz zorganizowano warsztaty online.	I-XII
5.	Współpraca z uczelniami wyższymi i szkołami średnimi w zakresie organizacji prac badawczych i organizacji praktyk uczniowskich i studenckich.	W roku 2020 wolontariat w parku i Ośrodku Rehabilitacji Zwierząt odbyło 3 uczniów.	I – XII

	6.	Współpraca z telewizją, regionalnym radiem i prasą.	Prowadzono bieżącą współpracę z mediami, zarówno lokalnymi jak i ogólnokrajowymi. Udzielono co najmniej 18 wywiadów, które ukazały się w portalach 4lomza.pl, mylomza.pl, wzasięgu.pl; wrotapodlasia.pl, Radiu Nadzieja i Radiu Białostok oraz Telewizji Polskiej.	I – XII
	7.	Współpraca w zakresie turystyki z Podlaską Regionalną Organizacją Turystyczną.	W bieżącym roku współpraca z PROT polegała na: przekazywaniu informacji dotyczących ruchu turystycznego w ŁPKDN oraz wyposażenia budynku oraz wystaw w urzędzenia umożliwiające łatwiejsze funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami, a także uczestnictwie w szkoleniu organizowanym przez PROT nt. Informacji turystycznej w Internecie.	I-XII
VII.	Prace gospodarcze			
	1.	Monitoring stanu i naprawy oznakowania Parku.	Prowadzono bieżący monitoring stanu tablic granicznych ŁPKDN oraz tablic na ścieżkach edukacyjnych. Dwukrotnie przeprowadzono naprawy tablic na ścieżce Bronowo – Koty oraz Pniewo Utrata – Pniewo Dziedziniec.	I – XII
	2.	Kontynuacja prac związanych z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu wokół siedziby Parku.	Przeprowadzono szereg prac pielęgnacyjnych przy rozrastającej się zieleni wokół siedziby Parku. Wykonano konserwacje obiektów małej architektury na terenie siedziby.	I – XII
	3.	Bieżąca konserwacja i naprawa punktów widokowych - altan, wież.	Ze względu na zły stan techniczny zostały rozebrane dwie platformy widokowe w Rakowie i w Siemieniu Nadzeczynym. Na nowej wieży widokowej w Rakowie została umieszczona tablica informująca o zakazach obowiązujących korzystających z punktu widokowego. Otoczenie wieży było regularnie sprzątane, a trawa koszona.	IV – IX

VIII.	Inne			
	1.	Uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach dotyczących zakresu pracy Parku.	<p>Uczestnictwo w webinarzach i szkoleniach online:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Check trees- inwentaryzacja drzew”, – „Czego ptaki nie widzą – kolicje ze szkłem”, – „Drzewa – dobór, utrzymanie, standardy pielęgnacji”, – „Drzewa w mieście – jak je chronić monitorując decyzje o wycince”, – „Dach przyjazny środowisku – dachy elementem zrównoważonego rozwoju”. – „Drzewa miejskie - wartość i zarządzanie”; – „Informacja turystyczna w Internecie”; – „GIS w Parkach”. <p>–Udział w spotkaniu grupy roboczej dotyczącej implementacji krajowego programu ochrony dubelta.</p>	I - XII
	2.	Organizacja posiedzenia Rady Parku.	<p>Odbyło się posiedzenie Rady Parku, na którym pracownicy Parku przedstawili sprawozdania z realizacji zadań poszczególnych działów. Było to ostatnie posiedzenie Rady wpływającej kadencji.</p>	VIII
	3.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na popularyzację działań edukacyjno-przyrodniczych Parku.	<p>Pozyskano środki finansowe z WFOŚiGW w Białymstoku na realizację projektu „<i>Nietoperz – nocny łowca. Kampania edukacyjna na rzecz zachowania bioróżnorodności w ŁPKDN</i>”. Ze względu na stan epidemiczny realizację projektu rozłożono na lata 2020-2021. W 2020 roku wydano publikację poświęconą nietoperzom, przygotowano scenariusz zajęć oraz harmonogram warsztatów, które odbędą się w 2021 r.</p> <p>Pozyskano środki finansowe z Zarządu Województwa Podlaskiego na opłatę rejestracyjną filmu Łomżyński</p>	I-XII

			Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Cztery Pory Roku w Międzynarodowym Festiwalu Filmów Turystycznych i Korporacyjnych.	
IX.	Działania poza planem			
	1.	Konkurs z okazji Światowego Dnia Ziemi.	Z okazji "Światowego Dnia Ziemi" został ogłoszony, poprzez portal Facebook, konkurs plastyczno-literacki dla najmłodszych.	IV
	2.	Opracowanie projektu pomnika w dawnej bazie AK oddziału „Biel” znajdującego się w rezerwacie Wielki Dział.	Stworzono wytyczne dla pomnika. Dalszy etap prac poświęconych możliwości posadowienia, montażu i uczczenia tego przedsięwzięcia będą prowadzone w roku 2021.	I-XII